

Griffie

Van: Biodiversiteitsteam Woerden <btwoerden@gmail.com>
Verzonden: donderdag 20 juni 2024 08:30
Aan: !Raadsleden; Roy Luca
CC: [REDACTED] [REDACTED]
Onderwerp: Natuurorganisaties stoppen overleg over beschoeiing bastions

Geachte leden van de gemeenteraad,
geachte wethouder Luca,

Op 12 oktober 2023 nam de gemeenteraad unaniem de motie "Biotoop Bastions Torenwal en Hogewal intact laten" aan. Hierin werd opgeroepen om "het ontwerp van de beschoeiing voor de constructieve veiligheid van de bastions te herzien, in samenwerking met de ecooloog, de gemeente, en natuurgroepen (Hart voor Natuur Woerden en Biodiversiteitsteam Woerden)". Onze conclusie nu is dat het overleg is vastgelopen, en dat ons geen andere weg rest dan de openbaarheid te zoeken.

Sinds het aannemen van de motie is er driemaal overleg geweest tussen de gemeente en beide natuurgroepen; de projectleider was hierbij geen enkele maal aanwezig. Het eerste overleg was pas op 6 december. Hier werd al een uitgewerkte tekening getoond, zonder inhoudelijke toelichting. In de besprekingen werden we steeds voor voldongen feiten geplaatst, waarbij gemaakte keuzes niet toegelicht konden worden. Over de locatie van de beschoeiing bleef verwarring bestaan, met uiteenlopende kaartversies en uitgezette palen. Over overleggen met andere instanties, die parallel en deels al vóór ons eerste gesprek plaatsvonden, werden we niet geïnformeerd. Terwijl het overleg nog gaande was, en de kaart nog niet definitief was, werd in december een vergunning voor het plaatsen van de beschoeiing aangevraagd, en uiteindelijk door de gemeente aan zichzelf toegekend. Tegen deze vergunningverlening hebben wij samen met omwonenden, IVN, KNNV en Duurzaam Woerden bezwaar aangetekend, waarop nog geen reactie is ontvangen. Op 16 mei heeft er nog een overleg plaatsgevonden met wethouder Luca, de projectleider en de omgevingsmanager. Hierbij is vooral het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit en Erfgoed Woerden (COEW) aan de orde geweest.

Op 18 juni is buiten ons medeweten een RIB gepubliceerd. Hierin wordt gesteld dat we in gesprek zijn over de verdere invulling. Zo'n afspraak is helemaal niet gemaakt. Ook gaat de RIB voorbij aan de manier waarop het overleg gevoerd is, en aan de inhoud van onze bezwaren.

Vanaf het begin stond voor de gemeente vast dat er een harde, boven water uitstekende beschoeiing moest komen. Het type beschoeiing was niet meer bespreekbaar, terwijl direct duidelijk was dat het de minst ecologische beschoeiing betreft. Wij zijn van mening dat een ononderbroken beschoeiing van dit type, die 17-22 cm boven water uitsteekt, wezenlijk schade toebrengt aan de biotoop. Het wordt eenden, andere watervogels, padden etc. onmogelijk gemaakt om op de oever te komen. De natuurlijke overgang die er nu is, en die ook voor de beplanting van belang is, gaat verloren. Achteraf moeten er voorzieningen worden getroffen om de ecologie nog te redden. Terwijl op andere plekken in Woerden moeite wordt gedaan om natuurlijke oevers te creëren, zou bij de gezichtsbepalende bastions de natuurlijke oever juist verdwijnen.

Het alternatief van een onderwaterbeschoeiing is vorig jaar al genoemd, maar nooit onderzocht. Ingenieursbureau Sweco heeft nooit een opdracht gekregen om deze optie door te rekenen. Afgelopen najaar is er wel een andere onderzoeksopdracht aan Sweco gegeven, maar dit is nooit in het overleg besproken. Een en ander wekt de indruk dat vraagstellingen naar Sweco, Waterschap en COEW ingeperkt zijn door het al vastgestelde type beschoeiing.

Het belangrijkste argument voor een boven water uitstekende beschoeiing schijnt cultuurhistorisch te zijn: de wens om duidelijke, scherpe contouren van de vestingwerken zichtbaar te maken. Stichting Hugo Kotestein geeft in haar jaarverslag 2023 echter aan dat een harde beschoeiing zoals nu gepland de bastions juist een strak en onnatuurlijk uiterlijk geeft, in strijd met de in aanleg nog aanwezige oorspronkelijke vorm. Ook is de stichting van oordeel dat een onderwaterbeschoeiing goed uitvoerbaar is.

Onlangs bleek dat de gemeente zich beroept op een advies van de COEW, waarin zou staan dat de beschoeiing een rechte, ononderbroken lijn moet vormen. Ook verspringingen in de lijn, die het het voor watervogels en andere dieren mogelijk maken de beschoeiing te passeren, zouden niet zijn toegestaan; dit punt is overigens in het verslag van de COEW vergadering niet terug te vinden. Waarom het college niet van het advies van de COEW zou mogen afwijken, werd niet toegelicht.

Ook is onduidelijk, terwijl het een Rijksmonument betreft, of de Rijksdienst Cultureel Erfgoed is geïnformeerd en een verklaring van geen bedenkingen heeft afgegeven of een vergunning heeft verleend. Hetzelfde geldt voor een mogelijke Omgevingsvergunning flora en fauna activiteiten of verklaring van geen bedenkingen over verstoring van vleermuisverblijven, omdat de werkzaamheden op korte afstand van die verblijven plaatsvinden.

Uit het overleg van de afgelopen maanden is gebleken dat de beschoeiing verder uit de kant geplaatst wordt, waardoor minder bomen gekapt hoeven te worden. Natuurlijk zijn wij verheugd over deze aanpassing. Ook hebben wij veel waardering voor de goede suggesties die in een memo en tijdens een boottocht gedaan zijn door de ecooloog m.b.t. versterken van de biodiversiteit onderaan de wallen. Maar e.e.a wordt weer teniet gedaan door de gekozen oplossing. We benadrukken dat de motie ging over de hele biotoop, mede n.a.v. het constructieve overleg met de ecooloog op 5 oktober, en niet alleen over de bomen.

Het eindresultaat van deze planvorming is voor ons uitermate teleurstellend en is niet in lijn met de motie voor behoud van het biotoop. Hier was een veel beter resultaat te behalen geweest als de samenwerking was gegaan zoals in de voorbereiding van de motie was voorgesteld. We hebben meerdere keren tevergeefs onze zorgen uitgesproken over het verloop van de overleggen. Het voor ons plotselinge verschijnen van de RIB eergisteren, met als gevolg een artikel in Kontakt, is illustratief voor het hele proces, door de eenzijdige actie van de gemeente en onjuiste voorstelling van zaken. Zo zou een overheid niet moeten willen omgaan met participerende burgers.

Alles overwegende voelen we ons helaas genoodzaakt om de raad te vragen om op zo kort mogelijke termijn aan te dringen op openheid en het bijstellen van de plannen. Ook verzoeken we om op een geschikt moment het hele proces gezamenlijk te evalueren, om lessen te trekken voor toekomstige participatietrajecten.

Met vriendelijke groeten,

■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■
Hart voor Natuur Woerden en Biodiversiteitsteam Woerden
mede namens Duurzaam Woerden, IVN Woerden en KNNV Woerden